

Energy Technology Sweden AB

Org.nr. 556724-6243

Beslut för gymnasieskola med yrkesprogram

efter tillsyn i Energigymnasiet i Täby
belägen i Täby kommun

Tillsyn i Energigymnasiet i Täby

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Energy Technology Sweden AB (org. nr. 556724-6243) under höstterminen 2015. Energigymnasiet i Täby besöktes av Skolinspektionen den 17 september och den 28 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Nationell statistik från SIRIS visar att år 2014 uppnådde 100 procent av eleverna på VVS- och fastighetsprogrammet yrkesexamen (10 elever) med en genomsnittlig betygspoäng på 11,7. Motsvarande nationell statistik på SIRIS gällande el- och energiprogrammet inriktning energiteknik finns inte presenterade då elevantalet är för lågt. Den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever år 2014 är 12,1 för elever med yrkesexamen samt studiebevis.

Resultat värdegrundsarbetet

På grund av för få svarande finns inga resultat för Energigymnasiet Täby i Skolinspektionens elevenkät våren 2015. Resultaten i Skolinspektionens personalenkät för Energigymnasiet Täby vårterminen 2015 indikerar positiva resultat jämfört med rikssnittet i den aktuella enkätomgången gällande grundläggande värden, pedagogiskt ledarskap, anpassning efter elevers behov samt förhindra kränkningar. Resultaten i Skolinspektionens personalenkät påvisar lägre värden gällande tillit till elevens förmåga, studiero samt elevhälsa.

Beslut

2015-10-26

3 (48)

Dnr 44-2015:3831

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
4. Bedömning och betygssättning	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
8. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
9. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande vid vbe	2016-02-05
Ytterligare brister	Föreläggande vid vbe	2016-02-05

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att den verksamhet som bedrivs vid Energi-gymnasiet Täby inte kan anses vara gymnasieutbildning i skollagens mening. Verksamheten saknar lärare i de flesta ämnen, både gymnasiegemensamma ämnen och yrkesämnen. Därmed bedrivs inte någon undervisning i dessa ämnen. Eleverna uppmanas till självstudier, vilket i huvudsak innebär skolförlagt praktikarbete. Det finns därför elever som exempelvis svetsar i skolans verkstad utan tillsyn.

Undervisningen utgår inte i alla ämnen från examensmål och ämnesplaner och undervisningen innebär inte ett aktivt lärarstöd för eleverna. Det saknas strukturer för arbetet med arbetsplatsförlagt lärande och för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, vilket är två centrala områden för att eleverna ska få en utbildning som uppfyller de krav som skollagen och läroplanen ställer.

Det saknas vidare helt strukturer och rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet, både på skolenhetsnivå och på huvudmannanivå. Det innebär att varken rektorn eller huvudmannen har möjlighet att fatta välgrundade beslut om utvecklingsåtgärder för att förbättra utbildningen.

Många elever har en omfattande frånvaro och vid tillsynstillfället saknas helt ett förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete.

Skolinspektionens bedömning

Tillfälligt verksamhetsförbud

Skolinspektionen förbjuder med stöd av 26 kap. 18 § skollagen (2010:800) Energy Technology Sweden AB att tills vidare bedriva gymnasieskola vid Energigymnasiet Täby i Täby kommun. Förbudet gäller från och med den 2 november 2016 och som längst sex månader.

Motivering till tillfälligt verksamhetsförbud

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarig risk för elevernas hälsa eller säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får Skolinspektionen förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare. Beslutet gäller omedelbart, om inte annat beslutas, och får gälla i högst sex månader.

De brister som har konstaterats i verksamheten vid Energigymnasiet Täby är så omfattande och allvariga att verksamheten inte kan anses vara gymnasieutbildning i skollagens mening. Bristerna är kända av huvudmannen och rektorn, som har underlåtit att åtgärda bristerna. Missförhållandena har också pågått under mycket lång tid. Skolinspektionen har tidigare, vid ett flertal tillfällen, förelagt Energy Technology Sweden AB att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristerna utan att så har skett. Bristerna har istället blivit än mer omfattande och allvariga. Enligt Skolinspektionen finns det skäl att anta att missförhållandena även fortsättningsvis kommer att kvarstå och att de inte kommer att avhjälpas under överskådlig tid. Det är därför sannolikt att Skolinspektionen kommer att återkalla huvudmannens godkännande att bedriva verksamheten vid Energigymnasiet Täby. Bristerna i verksamheten medför att många elever berövas den utbildning de har rätt till. Vid tillsynsbesöket konstaterades dessutom allvarig fara för elevers hälsa och säkerhet på grund av att det finns för få vuxna på skolan som övervakar elevernas arbete vid svets.

Med hänsyn till omständigheterna kan inte ett beslut om återkallelse avvaktas. Det är därför nödvändigt att tills vidare förbjuda Energy Technology Sweden AB att bedriva verksamheten vid Energigymnasiet Täby i Täby kommun.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Energy Technology Sweden AB att vid vite av 600 000 kr senast **den 5 februari 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6§ skollagen, Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2010:14., 4 kap. 1 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)
- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Säkerställa att undervisningen utgår från och omfattar examensmål och ämnesplaner.
- Säkerställa att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.

Motivering till bedömning av brist

Examensmål och kursplaner

Av skollagen framgår att för varje nationellt program ska det finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Enligt förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14) gäller dessa mål utöver de gemensamma kunskapsmål som anges i läroplanen för gymnasieskolan. Av 4 kap. 13 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att elever för de fall något arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas istället ska få motsvarande utbildning förlagd till skolan.

Av förarbetena till skollagen framgår att syftet med examensmålen är att styra utbildningen och gymnasiearbetets utformning och innehåll. Examensmål och ämnesplaner ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen från elevens första dag på programmet (prop. 2008/09:199, s.117).

Av läroplanen framgår att det är skolans ansvar att varje elev på ett nationellt yrkesprogram ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunskaper för att vara väl förberedd för yrkeslivet. Vidare är det skolans ansvar att varje elev som har slutfört ett nationellt program eller ett introduktionsprogram i den utsträckning det framgår av elevens individuella studieplan tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieväg och kan använda dessa kunskaper för vidare studier och i samhällsliv, arbetsliv och vardagsliv.

Inför tillsynen i Energigymnasiet Täby inkom flera anmälningar avseende skolan till Skolinspektionen. Med anledning av dessa genomförde Skolinspektionen ett oanmält besök på skolan utöver den planerade tillsynen. Vid det oanmälda besöket intervjuades lärare, elever samt skoladministratör. De uppgifter som Skolinspektionen mottog vid det oanmälda besöket föranledde att ordinarie tillsynsbesök tidigarelades. Vid det ordinarie tillsynsbesöket genomförs intervjuer med elever samt lärare där det framkommer att skolan inte arbetar mot examensmål eller med ämnesplanerna. Under elevintervju framkommer det dels att elever inte känner till examensmålen, dels att elever i åk 2 och åk 3 inte har kännedom om vilka ämnesplaner eller kurser de läser. Vid intervjun med lärare framkommer att en lärare inte känner till vilka program eleverna läser samt att yrkesläraren inte har gått igenom ämnesplaner och kunskapskrav med eleverna. Vid intervjun med rektorn uppger han att

skolan arbetar mot examensmålen genom att eleverna får en yrkesexamen och att skolans personal under utbildningen förklarar vad eleverna behöver kunna inom yrket.

Inte vid något av de båda tillfällena då Skolinspektionen besöker Energi-gymnasiet Täby sker någon undervisning för eleverna på el- och energi-programmet. Elever från programmet uppger att ingen undervisning påbörjats sedan skolstarten höstterminen 2015. Skolinspektionen konstaterar vid besöken att det saknas undervisande lärare på programmet. Rektorn beskriver vid intervju att lärarbristen uppstod oväntat under sommaren 2015 då den tidigare läraren valde att sluta. Av yttrande som kommit in till Skolinspektionen i samband med kommunikering av protokoll från tillsynsbesöken uppger huvudmannen att en ellärare är anställd sedan v. 40.

Elever på VVS- och fastighetsprogrammet uppger i intervju att de inte får undervisning i de teoretiska delarna av något av VVS- och fastighetsprogrammets yrkesämnen. All undervisning sker kopplat till praktiskt arbete i verkstadslokalen. Enligt yrkesläraren som undervisar inom VVS- och fastighetsprogrammet har denne i nuläget även ansvar för el- och energiprogrammet. Vidare framkommer att de elever som går åk 1 på el- och energiprogrammet läser samma yrkesämnen som elever inom VVS- och fastighetsprogrammet samt att läraren inom VVS- och fastighetsprogrammet ansvarar för gymnasiearbetet på el- och energiprogrammet.

Läraren har inte arbetslivserfarenhet eller kunskap inom de ämnen som elever på el- och energiprogrammet läser, men ansvarar för att hålla dessa elever sysselsatta och aktivera dem genom att ge dem arbetsuppgifter. Skolans lokaler utgörs av ett litet klassrum samt en verkstadslokal inriktad mot framför allt VVS-undervisning. På Energigymnasiet Täby saknas för närvarande ändamålsenliga lektionsutrymmen och material för undervisning inom el- och energiprogrammet. Både rektor och huvudman medger att det vid tillsynsbesöken saknas ändamålsenliga lokaler för el- och energiprogrammet men uppger vid intervju att verkstadslokal för el- och energiprogrammet ska byggas. Rektorn uppger även att det finns undervisningsmaterial i form av datorer för el- och energiprogrammet i två förvaringscontainrar men att datorerna för närvarande inte fungerar. Av yttrande som kommit in till Skolinspektionen i samband med kommunikering av protokoll från tillsynsbesöken uppger huvudmannen att verkstad för el- och energiprogrammet kommer att iordningställas under början av november.

Inga elever på introduktionsprogrammen har möjlighet att läsa grundläggande behörighet inom de grundskolekurser de saknar. Den undervisande läraren

säger i intervju att han saknar både utbildning och kompetens för att undervisa elever på lägre grundskolenivå, där de aktuella eleverna befinner sig kunskapsmässigt. Läraren uppger att ett flertal elever i undervisningsgruppen har kunskaper motsvarande grundskolans årskurs 4. Läraren beskriver att det är en ohållbar situation att i samma undervisningsgrupp ha elever med kunskaper motsvarande grundskolans årskurs 4 och kunskaper motsvarande grundskolans årskurs 9. Läraren uppger att de elever som läser på något av introduktionsprogrammen inte kommer att nå minst godkänt betyg i Engelska 5 utan mer adekvat lärarstöd.

Enligt Skolinspektionens bedömning utgår inte undervisningen i alla ämnen från och omfattar examensmål och ämnesplaner för el- och energiprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet. Eleverna inom VVS- och fastighetsprogrammet saknar förståelse och kunskap om vilka kurser de läser och elever inom el- och energiprogrammet saknar undervisning på grund av lärarbrist. Förutom lärarbrist finns det inom Energigymnasiet Täby inga ändamålsenliga lektionsutrymmen där yrkesämnena inom el- och energiprogrammet kan bedrivas. Huvudmannen har i yttrande angivit att en yrkeslärare för el- och energiprogrammet numera är anställd. Undervisningen har dock varit inställd sedan aug 2015, i yttrandet saknas konkreta uppgifter på hur eleverna ska kunna ges möjlighet att få samtliga kunskaper, garanterad undervisningstid och kursbetyg under den kvarvarande undervisningstiden för läsåret. Angående ändamålsenliga lektionslokaler för el- och energiprogrammet saknas det konkreta beskrivningar när och hur dessa kommer att utformas för att motsvara undervisning inom yrkesämnena samt arbetsförlagd utbildning. Huvudmannen och rektorn måste säkerställa att undervisningen utgår från examensmålen och ämnesplaner.

Aktivt lärarstöd

Skollagen anger att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av läroplanen framgår att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven och ge särskilt stöd till elever i svårigheter.

Elever och lärare uppger i intervju att läraren i yrkesämnena på VVS- och fastighetsprogrammet undervisar parallellt årskurserna 1, 2 och 3. Undervisningen sker alltså i olika kurser och på olika platser i skolans lokaler, men på samma schemalagda tid. Eleverna i årskurserna 2 och 3 arbetar främst med självständigt arbete och får ofta vänta på att få handledning av yrkesläraren då denne, enligt egen utsago, behöver prioritera eleverna i årskurs 1. Eleverna har schemalagd tid då de ska vara på skolan och arbeta med uppgifter, men får

varken planering eller tydlig hjälp av läraren hur lektionstiden ska disponeras. Elever och lärare berättar även att när eleverna har avslutat sin uppgift får de gå hem. Vid tillsynsbesöket framgår det vid lärar-, elev-, rektor- och huvudmannaintervjuer att det saknas lärare för eleverna på el- och energiprogrammet och höstterminens undervisning har inte påbörjats för dessa elever.

Vid intervjuerna med elever i årskurs 1, lärare, rektor och huvudman framgår det att det saknas lärare i svenska, idrott samt matematik inom de gymnasiegemensamma ämnena. På skolan finns en heltidsanställd lärare för VVS- och fastighetsprogrammet samt två stycken lärare på deltid i de gymnasiegemensamma ämnena Engelska 5, Historia 1a, Religion 1 samt Samhällskunskap 1a. Skolan har löst lärarbristen genom att lägga om undervisningen till så kallad blockläsning och eleverna får undervisning i ett fåtal ämnen per block. Rektorn och huvudmannen uppger att det för närvarande sker intervjuer för att kunna anställa fler lärare. Den lärare som ensam ansvarar för all undervisning på VVS- och fastighetsprogrammet beskriver att han har försökt hålla elever inom el- och energiprogrammet i årskurs 3 sysselsatta med deras gymnasiearbete samt att han även ansvarar för anskaffning av platser för arbetsplatsförlagt lärande samt besök av elever på dessa.

Vid Skolinspektionens båda besök framkommer det vid elevintervjun att det inte bedrivs någon undervisning på el- och energiprogrammet. Enligt rektor och huvudman är detta på grund av lärarbrist. Av yttrande som kommit in till Skolinspektionen i samband med kommunikering av protokoll från tillsynsbesöken uppger huvudmannen att en el-lärare är anställd sedan v. 40 och en lärare i samhällsorienterande ämnen och svenska är anställd sedan v 42.

Enligt Skolinspektionens bedömning får eleverna inte ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Inom VVS- och fastighetsprogrammet undervisar en och samma lärare på flera program samt i flera årskurser, ämnen och kurser samtidigt. Läraren har dessutom ett ansvar för att besöka och anskaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande. Eleverna får inte hjälp med hur lektionstiden ska disponeras. Inom el- och energiprogrammet bedrivs ingen undervisning sedan höstterminens start på grund av lärarbrist. Huvudmannen uppger att två nya lärare är anställda vid skolan men Skolinspektionen bedömer att trots dessa rekryteringar kommer stora brister i lärarstödet kvarstå för eleverna. För eleverna på VVS- och fastighetsprogrammet kommer situationen inte förändras eftersom rekryteringen har skett riktat mot samhällsorienterande ämnen och svenska samt el-lärare. Ingen rekrytering av VVS-lärare är planerad trots att läraren i VVS-ämnen ansvarar för undervisning i samtliga årskurser och kurser vid samma schemapositioner. När det gäller undervisningen för eleverna på el-

och energiprogrammet har huvudmannen inte beskrivit annat än att en el-lärare ska påbörja sin anställning vecka 40. Om el-lärare ansvarar för anskaffning av APL-platser och besök av dessa framgår inte av huvudmannens beskrivning. Elever har inom det programmet saknat all undervisning inom sina yrkesämnen under HT 2015. Elever ska, förutom att få tillgång till undervisning, även omfattas av minst 15 veckors arbetsförlagt lärande. Huvudmannen och rektorn måste därför skyndsamt vidta åtgärder för att säkerställa att all undervisning vid Energigymnasiet Täby innebär ett aktivt lärarstöd för alla elever.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna.

De konstaterade bristerna är allvarliga, särskilt med hänsyn till att eleverna vid Energigymnasiet Täby inte får den utbildning som de har rätt till. Skolinspektionen konstaterar att avsaknaden av lärare leder till betydande svårigheter att säkerställa att utbildningen följer examensmål samt ämnes- och kursplaner. Den enda läraren på VVS- och fastighetsprogrammet undervisar samtliga elever inom samtliga årskurser större delen av skolveckan. Både lärare och elever uppger att bristen på lärarstöd försvårar möjligheten att få hjälp och stöd av undervisande lärare. Samma lärare har även ansvar för att genomföra skolförlagd utbildning för elever utan plats för arbetsplatsförlagt lärande samt för att anskaffa sådana platser. Avsaknaden av lärare leder till att aktivt lärarstöd inte kan ges. Enligt Skolinspektionens bedömning är bristerna vid Energigymnasiet Täby sådana att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Därför ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Skyndsamt ge stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisning, om det befaras att eleven inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.
- Ge en elev det särskilda stöd som utredningen visar att eleven är i behov av.
- Dokumentera dessa åtgärder i ett åtgärdsprogram.
- Följa upp och utvärdera åtgärder i åtgärdsprogrammen.

*Motivering till bedömning av brist**Extra anpassningar*

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Vid intervjun med läraren i engelska framkommer det att läraren har betydande svårigheter att ge tillräckligt stöd i engelska för att elever på introduktionsprogrammen ska uppnå minst godkänt betyg. Kunskapsskillnaderna i elevgruppen är betydande och varierar enligt läraren mellan kunskapsnivån motsvarande grundskolans årskurs 4 och nivån i årskurs 9. Läraren uppger att han saknar utbildning för att undervisa på en nivå som motsvarar lägre grundskolenivå. Läraren i yrkesämnen uppger att möjligheten att ge stöd är liten eftersom han ensam ansvarar för samtliga kurser inom VVS- och fastighetsprogrammet som pågår samtidigt. Elever, främst i årskurserna 2 och 3, får söka upp honom om de får svårigheter då läraren till största delen behöver prioritera att handleda elever i årskurs 1.

Skolinspektionen har tagit del av individuella studieplaner och kan konstatera att ett flertal elever har F i betyg. Elever beskriver vid intervju att de har behov av stöd när de har svårt att ta till sig delar av undervisningen samt har

svårigheter att nå kunskapskraven, exempelvis i religion och engelska. De beskriver vidare att det är svårt att få stöd eftersom det saknas lärare och att de inte får kompensatoriska hjälpmedel såsom datorer och programvara. Lärare uppger vid intervjun att flera elever behöver skrivstöd i form av datorer. Elever i årskurs 1 beskriver även vid intervju att det nuvarande upplägget att de har två dagar teoretiska ämnen och att de under tre dagar har praktiska lektioner med att "bygga vägg" innebär för få teoretiska lektioner.

Enligt Skolinspektionens bedömning ges inte extra anpassningar i den utsträckning som elever är i behov av för att nå kunskapskraven för godkänt betyg. Såväl lärare som elever beskriver vid intervjuer att lärarbristen medför betydande svårigheter för läraren att ge extra anpassningar. Utredningen visar även att det inte har getts extra anpassningar i form av kompensatoriska hjälpmedel, delvis på grund av uppfattningen att det saknas datorer för elever med dyslexi. Dessutom visar utredningen att lärare har svårigheter att möta elevernas behov av anpassning, eftersom kunskapsnivån i undervisningsgruppen varierar kraftigt. Bristerna i arbetet med extra anpassningar medför att eleverna inte ges förutsättningar för att nå målen för utbildningen. Huvudmannen och rektorn måste säkerställa att elever som inte når minst betyget E får extra anpassningar.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd framgå och hur detta behov ska tillgodoses. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

I förarbetena till skollagen anges att rektorn alltid har det yttersta ansvaret för att åtgärdsprogram upprättas så snart det framkommit att en elev är i behov av särskilt stöd. Bestämmelserna ställer krav på att det finns rutiner för hur personalen ska rapportera till rektor när det blir aktuellt att bedöma om en elev är i behov av särskilt stöd. Vidare anges att det är naturligt att den lärare som

närmast har ansvar för elevens undervisning och annan berörd personal medverkar i utredningen. Det är väsentligt att det finns lokalt utformade rutiner för rektorns samråd med elevhälsopersonalen (prop. 2009/10:165 s. 290 f.)

Lärare uppger i intervjun att det saknas rutiner för arbetet med särskilt stöd och elevhälsa samt att de svagaste eleverna inte deltar i undervisningen. Lärare uppger vidare att skolan har ett flertal elever som riskerar att inte nå målen, och att det främst förklaras av hög frånvaro samt att skolan inte vidtar stödåtgärder för dessa elever. Skolinspektionen har fått ta del av Energigymnasiet Täbys frånvarostatistik som visar att skolan har elever med mycket hög frånvaro (varav ett flertal elever med över 91 procents frånvaro) som av den anledningen riskerar att inte nå kunskapskraven. Oanmäld frånvaro per klass varierar under höstterminen 2015 från cirka 35 till 67 procent. Vid intervju med rektorn bekräftar han att det på Energigymnasiet Täby finns elever som är i behov av särskilt stöd. Rektorn uppger vid intervju att han bedömer att endast hälften av de 13 elever som går i årskurs 3 på VVS- och fastighetsprogrammet kommer att uppnå en yrkesexamen. Anledningen till att endast hälften av avgångsklassen når yrkesexamen är, enligt rektorn, elevernas omfattande frånvaro.

Vidare finns det elever vid skolan som uppger att de har dyslexi, men att de inte har fått behovet av särskilt stöd utrett. Flera elever säger i intervju att de är i behov av olika former av stöd och att de uttryckt detta behov för lärarna i de ämnen de undervisas i nu. Eleverna har då hänvisats till hemarbete vid egen dator, vilket inte är möjligt för flera elever som saknar tillgång till dator. Elever uttrycker behov av stöd i matematik och svenska. I dessa ämnen ger skolan vid tidpunkten för tillsynen ingen undervisning alls och saknar plan för hur behovet av undervisning ska tillgodoses.

Skolinspektionen har tagit del av flera åtgärdsprogram, en pedagogisk utredning samt en dokumenterad uppföljning av ett åtgärdsprogram. Merparten av dessa åtgärdsprogram är från år 2012. Av den pedagogiska utredning som Skolinspektionen har tagit del av framgår det att en elev är i behov av särskilt stöd i form av specialpedagogisk insats. I uppföljningen av ett åtgärdsprogram beskrivs en annan elev vara i behov av särskilt stöd i form av extra lärarresurs och nödvändiga kognitiva hjälpmedel. Både av anmälningar till Skolinspektionen och av tillsynen framkommer det att detta särskilda stöd inte har getts under innevarande termin. Skolan saknar i nuläget specialpedagogisk kompetens och den lärarresurs som omnämns i åtgärdsprogrammen är placerad på en annan skolenhet.

Av yttrande som kommit in till Skolinspektionen i samband med kommunikeringen av protokoll från tillsynsbesöken anger huvudmannen att huvudmannen arbetar intensivt med att ge eleverna det stöd som de är berättigade till och att skolan efter höstlovet kommer ha ett komplett personalteam på plats.

Skolinspektionen bedömer att det finns stora brister i Energigymnasiet Täbys arbete med särskilt stöd. Avsaknaden av rutiner kring arbetet med särskilt stöd och samverkan med elevhälsan medför bland annat att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Elever med mycket hög frånvaro utreds inte, trots att de riskerar att inte nå kunskapskraven för lägst godkänt betyg. Skolverket uttalar i de allmänna råden Extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2014:40) att "En elev kan även vara i behov av särskilt stöd om skolan har uppmärksammat att hon eller han har varit frånvarande vid upprepade tillfällen, eller under så lång tid, att det har påverkat prestationerna i flera ämnen." Skolan saknar dessutom specialpedagogisk kompetens. Skolinspektionens utredning visar även att särskilt stöd inte ges till samtliga elever som är i behov av det, även om åtgärdsprogram har utarbetats för flera elever. De upprättade utarbetade åtgärdsprogrammen har inte följts upp och utvärderats. Huvudmannen uppger att det på skolan bedrivs ett arbete för att säkerställa att tillräcklig personal ska finnas på plats efter höstlovet, och att relevanta system ska finnas på plats "intill vårterminen". Skolinspektionens bedömning är att bristerna är allvarliga trots att huvudmannen uppger att de arbetar med rekrytering av lärare. Att relevanta system inte införs förrän till vårterminen är inte godtagbart.

Huvudmannen och rektorn måste snarast säkerställa att elevers eventuella behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och att samråd sker med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Vidare måste huvudmannen och rektorn säkerställa att eleverna ge sådant stöd som en utredning visar att en elev är i behov samt följa upp och utvärdera stödet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller

flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Eftersom verksamheten vid Energigymnasiet Täby inte uppfyller de krav som ställs i författningarna, föreläggs huvudmannen Energy Technology Sweden AB att vidta åtgärder för att åtgärda de konstaterade bristerna.

Skolinspektionen bedömer att de brister som konstaterats inom området extra anpassningar och särskilt stöd är allvarliga och har stor betydelse för elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen har i flera tidigare tillsynsbeslut förelagt huvudmannen att åtgärda brister inom samma område (se Skolinspektionens beslut den 29 mars 2012, den 4 februari 2013 samt 9 juli 2013, dnr 44-2010:5210). Eftersom brister fortfarande kan konstateras vid den nu aktuella tillsynen kan bristerna med hänsyn till den tid som har förflutit inte anses vara av tillfällig art. Bristerna i arbetet har dessutom till viss del förvärrats. Mot bakgrund av dessa omständigheter ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är eleven individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12 -14 §§ gymnasieförordningen)
- Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. (16 kap. 3 § skollagen; 4 kap. 7 och 23 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Rektor ska säkerställa att eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och även i övrigt anses vara lämplig.
- Rektor ska säkerställa att arbetsplatsförlagd utbildning som byts ut mot utbildning förlagd till skolan motsvarar utbildningen mål.
- Rektor ska besluta om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsår ska göras.
- Rektor ska ansvara för att eleverna på yrkesprogram ska ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå
- Rektor ska ansvara för att eleverna på introduktionsprogrammen får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier.
- Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen.

Motivering till bedömning av brist

Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

Enligt 16 kap. 16 § skollagen ska ett yrkesprogram innehålla arbetsplatsförlagt lärande. APL beskrivs i 1 kap. 3 § gymnasieförordningen som ett lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan. Vidare

framgår av 4 kap. 12 § gymnasieförordningen att APL ska förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor.

I 4 kap. 13 § gymnasieförordningen anges att för elever utan arbetsplatsförlagt lärande ska motsvarande utbildning vara förlagd till skolan och enligt 12 § samma förordning att det är huvudmannen som ansvarar för att skaffa platser för det arbetsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Enligt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen beslutar rektor om en hel kurs eller delar av en kurs ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras. Examensmålen för både el- och energiprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet anger att det arbetsplatsförlagda lärandet ska bidra till att eleverna utvecklar yrkeskunskaper och en yrkesidentitet som förstår yrkeskulturen och blir en del av yrkesgemenskapen på en arbetsplats enligt förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2010:14.

Skolinspektionens tillsyn visar att 10 av 17 elever i årskurs 3 på både VVS- och fastighetsprogrammet och el- och energiprogrammet saknar platser för APL. Av anmälningar till Skolinspektionen samt elev- och lärarintervjuer framkommer att skolan inte tillhandahåller platser för APL och att ansvaret för att hitta sådan plats i hög utsträckning vilar på den enskilde eleven. Yrkesläraren inom VVS uppger även vid tillsynsbesöken att det är nödvändigt att elever i årskurs 3 är på APL för att minska undervisningsgruppens storlek i skolan. Elever i årskurs 3 på VVS- och fastighetsprogrammet som saknar plats för APL hänvisas till att arbeta med bland annat svetsning i skolans verkstad. Eleverna uppger dock att svetsningen genomförs utan tillsyn av lärare då denne är upptagen av att undervisa eleverna i årskurserna 1 och 2.

Skolinspektionen har vid informationsinhämtning inför tillsynen hösten 2015 fått uppgifter om de platser för APL eleverna på VVS- och fastighetsprogrammet har, inklusive kontaktuppgifter till elevernas handledare. På denna lista finns plats för APL för sju elever angivna. Två av elevnamnen på listan saknas på skolans klasslistor och angivna handledare säger vid kontakt med Skolinspektionen att uppgifterna är gamla, det arbetsplatsförlagda lärandet för dessa två elever genomfördes under förra läsåret. Hos de återstående fem platserna för APL fick Skolinspektionen kontakt med tre handledare. Vid telefonintervju uppgav några av handledarna att de inte haft någon kontakt med skolan gällande den aktuella eleven. Handledarna uppgav vidare att de inte har fått någon information om vad eleven förväntas lära sig under praktiken eller något erbjudande om handledarutbildning. Enligt de intervjuade handledarna bestäms omfattningen av APL antingen av handledaren eller av eleven själv. Några av handledarna uppger att APL rapporteras

till skolan genom att handledaren skriver på ett papper där elevens arbete godkänns. Vid en av intervjuerna uppgav handledaren att denne inte hade någon kunskap om hur rapportering till skolan ska ske. Vid lärar- och elevintervjuer vid tillsynsbesöken framkommer att eleverna själva får söka plats för APL, att läraren inte har tid att hjälpa eleverna med detta eller att genomföra besök på arbetsplatserna. Flera elever uppger att de av skolan har blivit lovade hjälp med att söka plats för APL men att sådan hjälp inte getts i nuläget, mer än som rekommendationer.

Vid rektorsintervju beskriver rektorn att i nuläget läggs varken delar av kurs eller hel kurs ut på APL. APL ska, enligt rektorn, endast användas för att träna eleverna i det de har lärt sig i skolan. Rektorn menar att det inte går att lägga ut delar av eller hela kurser på APL eftersom arbetsuppgifterna på arbetsplatserna skiljer sig åt. Enligt skollagen måste rektor bestämma vilka delar som ska APL-förläggas. Om så ej sker är den tid eleverna är på arbetsplatser inte att betrakta som del av undervisningens innehåll som arbetsplatsförlagt lärande och kan således inte ingå inom den utbildning eleverna är delaktiga av.

Enligt Skolverkets beskrivning av ämnesplaner för el- och energiprogrammet ska dessa omfatta yrkeskurser som Praktisk ellära, Elinstallationer, Konstruktion 1, Avhjälpande underhåll etc. På Energigymnasiet Täby finns en verkstad riktad mot VVS- och fastighetsprogrammet. Rektorn och huvudmannen uppger båda att verkstadslokal för el- och energiprogrammet ska byggas men att så ännu inte har skett. Skolinspektionens utredning visar att skolan saknar ändamålsenliga lokaler och lärare för att målen med el- och energiprogrammet ska kunna uppfyllas gällande skolförlagd utbildning för elever som saknar plats för APL. I yttrande i samband med kommunikering av protokollet från tillsynsbesöken, anger huvudmannen att en verkstadslokal för el- och energiprogrammet ska iordningställas under början av november.

Skolinspektionens utredning visar att Energigymnasiet Täby har stora brister gällande utformningen och genomförande av det arbetsplatsförlagda lärandet. Ett flertal elever saknar platser för APL inom både el- och energiprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet. Elever inom el- och energiprogrammet saknar även möjlighet att genomföra skolförlagd utbildning som motsvarar utbildningens mål på grund av avsaknad av ändamålsenliga lokaler. Även om huvudmannen nu uppger att en lokal ska iordningställas har eleverna under mycket lång tid varit utan sådan lokal varför de inte har haft möjlighet att genomföra skolförlagd APL där eleverna utvecklar yrkeskunskaper.

De elever inom VVS- och fastighetsprogrammet som saknar plats för APL hänvisas till skolans verkstad för att svetsa dock utan vägledning och tillsyn av lärare. Dessa elevers skolförlagda APL saknar dessutom tydlig koppling till

utbildningens mål. Elever och lärare uppger i intervju att elever inom båda programmen hänvisas till att på egen hand skaffa plats för sitt arbetsplatsförlagda lärande. Detta trots att det är huvudmannens ansvar att de platser för APL som införskaffas är förenliga med de krav som finns för utbildningen. Huvudmannen och rektorn ska se till att elever får möjlighet att genomföra APL. Om APL inte kan erbjudas skall motsvarande utbildning förläggas till skolan.

Grundläggande behörighet till högskola

I 16 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever på yrkesprogram inom ramen för sin gymnasieutbildning ska ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Vid elevintervju framgår att det finns elever som inte fått möjlighet att välja kurser för grundläggande högskolebehörighet. Flera elever uttrycker en önskan om att få möjlighet att läsa grundläggande behörighet. Rektorn och huvudmannen medger att för närvarande ges inte elever möjlighet att läsa grundläggande behörighet till högskola, framför allt på grund av den rådande lärarbristen.

Skolinspektionens utredning visar, genom uppgifter från såväl elever som rektor och huvudman, att det finns elever på yrkesprogram vid Energigymnasiet Täby som inte ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå.

Introduktionsprogram

Av skollagen framgår att syftet med utbildningen programinriktat individuellt val är att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett nationellt yrkesprogram och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Syftet med utbildningen yrkesintroduktion är att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan.

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att i planeringen spelar studie- och yrkesvägledare viktig roll för att stödja eleverna i deras studie- och yrkesval (prop. 2009/10:165 s 455).

Energigymnasiet Täby har två introduktionsprogram, programintroduktion (IMPRO) samt yrkesintroduktion (IMYRK), på respektive yrkesprogram. Vid intervju med elever på båda introduktionsprogrammen framkommer det att eleverna inte vet hur de ska göra för att få möjlighet att läsa de kurser som de är obehöriga i. Eleverna har inte samrått med studie- och yrkesvägledare.

Tillsynen visar att de individuella studieplanerna inte innehåller de grundämnen som elever på introduktionsprogrammen läser. Samtliga elever på introduktionsprogrammen IMYRK och IMPRO följer samma schema som övriga elever i årskurs 1. Rektorn har ingen kännedom om hur många elever som läser på introduktionsprogrammen eller vilka ämnen eleverna saknar behörighet i från grundskolan. Rektorn och huvudmannen bekräftar att det vid tiden för tillsyn inte finns någon beslutad plan för eleverna på introduktionsprogrammen.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att eleverna på Energigymnasiet Täby inte får APL på det sätt som författningarna anger. Lärarens uppgift om att elever ska vara på APL för att undanröja platsbrist i skolans lokaler överensstämmer inte med den del i 4 kap. 12 § gymnasieförordningen där rektorn beslutar om fördelningen av APL över läsåret. Genom att lägga över ansvaret för anskaffandet av platser för APL på eleverna, tar huvudmannen inte tillräckligt ansvar för att eleverna får möjlighet till arbetsplatsförlagd utbildning. Dessutom får elever som saknar plats för APL inte skolförlagd utbildning i den omfattning och med ett innehåll som motsvarar utbildningens examensmål och ämnesplaner.

Varken huvudmannen eller rektorn tar ansvar för att handledarna på arbetsplatserna har tillräcklig och nödvändig information om utbildningens mål och hur elevernas insatser ska värderas och bedömas, eftersom skolan inte har kontakt med handledare. Vidare visar tillsynen att eleverna på yrkesprogrammen vid Energigymnasiet Täby inte ges möjlighet att uppnå behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Utredningen visar att det saknas en av huvudmannen övergripande planering av introduktionsprogrammen liksom individuella planeringar för eleverna. APL är en central del av utbildningen på ett yrkesprogram och Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga brister inom detta område i den verksamhet som huvudmannen bedriver. Skolinspektionen bedömer att elever på skolans introduktionsprogram inte får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. Utredningen visar att det saknas en övergripande planering av introduktionsprogrammen.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena föreläggandet med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bristerna i skolans arbete med APL, elevernas möjligheter att uppnå grundläggande behörighet till högskola samt avsaknaden av plan för utbildningen på introduktionsprogram är sådana att de allvarligt försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. APL utgör en central del av ett yrkesprogram, vilket gör att bristerna inom detta område bedöms vara särskilt allvarligt. Rektor och huvudman har uppgett att de har för avsikt att åtgärda detta men det har inte prioriterats sedan skolstarten höstterminen 2015. Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut förelagt huvudmannen att åtgärda brister inom APL (se Skolinspektionens beslut den 29 mars 2012, dnr 44-2010:5210). Bristen gällande APL var visserligen åtgärdad vid uppföljningen av det beslutet men eftersom denna brist återigen kan konstateras vid den nu aktuella tillsynen kan bristen ändå inte anses vara av tillfällig art. Skolinspektionen ska därför förena föreläggandet med vite.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. (15 kap. 24 § skollagen, 8 kap. 3 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)
- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Lärarna ska vid bedömning och betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.
- Lärarna ska informera elever, och för det fall eleverna är omyndiga även deras vårdnadshavare, om elevens utveckling.

Motivering till bedömning av brist

Betyg och bedömning

Av skollagen framgår att betyg ska bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs. Läroplanen anger att läraren vid betygssättningen ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen och utifrån de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs allsidigt utvärdera varje elevs kunskaper.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:33) om bedömning och betygssättning i gymnasieskolan framgår att lärare bör använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskaper, vilken ger en grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare. Enligt samma allmänna råd bör rektorn se till att det finns rutiner för kunskapsbedömning vid arbetsplatsförlagt lärande. I kommentaren till de allmänna råden anges att rektorn behöver möjliggöra för läraren att ha kontakt med eleven och handledaren under APL. Vidare framgår av de allmänna råden att rektorn bör se till att det finns rutiner för kunskaps-

bedömning vid arbetsplatsförlagt lärande och även att rektorn behöver möjliggöra för läraren att ha kontakt med eleven och handledaren under APL.

Skolinspektionen bedömer att lärarna saknar underlag för att kunna göra kvalitativa bedömningar av elevernas lärande på APL då skolans lärare på VVS- och fastighetsprogrammet inte har möjlighet att besöka elever på APL då denne samtidigt ansvarar för att ge elever utan APL skolförlagd utbildning.

Att besluta om att inga delar skall läggas ut på APL är inte förenligt med författningarnas krav. Om inga delar av en kurs förläggs på APL-plats kan den tid som elever är på arbetsplats inte ses som arbetsplatsförlagt lärande. Rektorn bör möjliggöra för lärare att besöka elever på deras APL för att inhämta all tillgänglig information gällande elevens kunskapsutveckling. Elever, lärare och handledare uppger att det saknas koppling mellan det arbetsplatsförlagda lärandet och den utbildning som regleras i ämnesplanerna. Skolan tar ingen kontakt med handledare på arbetsplatserna och efterfrågar inget underlag eller annan rapportering om elevens kunskapsutveckling under det arbetsplatsförlagda lärandet. Rektor uppger vid intervju att inga kurser eller delar av kurser är förlagda till APL, inga kursmål utvärderas inom ramen för APL. Skolans enda yrkeslärare uppger att det inte finns möjlighet att uppsöka eleverna och handledarna på platserna för APL.

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid Energigymnasiet Täby saknar underlag för att göra bedömningar av elevernas lärande på APL. Läraren inom VVS- och fastighetsprogrammet har inte möjlighet att besöka eleverna på APL, eftersom han samtidigt ansvarar för att ge elever, utan plats för APL, skolförlagd utbildning. Skolinspektionens utredning visar sammantaget att lärarna vid Energigymnasiet Täby vid betygssättningen inte använder all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och inte gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Utvecklingssamtal

Enligt skollagen ska rektorn, minst en gång varje termin, se till att eleven ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation i ett utvecklingssamtal. Även elevens vårdnadshavare ska få sådan information.

Eleverna beskriver att de inte har någon utsedd mentor, vilket även bekräftas av rektorn. Vid tidpunkten för tillsynen finns enligt lärarna ingen personal som ansvarar för genomförande av utvecklingssamtal, vilket rektorn bekräftar vid intervju. Elever från el- och energiprogrammet beskriver stark oro över sin studiesituation och hur de ska uppnå yrkesexamen eftersom det i nuläget inte sker någon undervisning.

Utifrån den information elever gett, både vid intervju och via anmälningar till Skolinspektionen, bedömer Skolinspektionen att varken elever vid Energi-gymnasiet Täby eller i förekommande fall deras vårdnadshavare, genom utvecklingssamtal får någon samlad information om elevernas kunskaps-utveckling och studiesituation. Rektorn måste se till att det sker.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Verksamheten vid Energigymnasiet i Täby uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannen Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa de ovan konstaterade bristerna.

APL utgör en betydande del av utbildningen på ett yrkesprogram i gymnasiet. Att rektorn inte har beslutat om vilka delar av kurser som ska APL-föreläggas och att läraren inom VVS inte har rutiner eller möjligheter att inhämta elevernas kunskapsutveckling vid APL gör att de sammanlagda bristerna enligt Skolinspektionens bedömning av allvarlig art. Med hänsyn till dessa omständigheter ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska

omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Skollagen anger att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans aktuella plan mot diskriminering och kränkande behandling samt flera tidigare planer. Av planen för läsåret 15/16 framgår att den revideras årligen. I planen beskrivs till största delen vilken lagstiftning som gäller på området och vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar uppkommer. Det beskrivs inga insatser för att förebygga och förhindra kränkande behandling mer än att skolan ska stå för nolltolerans. Det identifieras inga riskområden, vilket exempelvis kan finnas i samband med arbetsplatsförlagt lärande. De målsättningar som omnämns för innevarande läsår berör hur elever och vårdnadshavare ska få kännedom om och delaktighet i planen mot kränkande behandling. Inför utvecklingssamtal ska det enligt planen skickas ut enkäter för att kartlägga kränkande beteende

mellan elever. Mentoreorna ansvarar för att detta sker. På skolan finns det dock inga mentorer i nuläget och därmed har ingen kartläggning genomförts. Eleverna uppger i intervjuer att de inte känner till några specifika insatser som skolan gör för att förebygga kränkande behandling. En lärare uppger i intervjun att han inte känner till om planen mot kränkande behandling är anpassad till skolans verksamhet och riskområden. Vid rektorsintervjun framkommer att ett identifierat riskområde är droganvändning, vilket inte nämns i planen mot kränkande behandling som ett riskområde.

Skolinspektionen bedömer att det finns betydande brister i skolans målinriktade arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling. Skolan har enligt planen mot kränkande behandling inte identifierat riskområden eller beslutat om åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Det förekommer inte utvärderingar för hur eller om förra årets planerade åtgärder genomfördes. Enbart information om att planen existerar är enligt Skolinspektionen inte att betrakta som ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Att ett sådant arbete saknas är särskilt allvarligt, eftersom elever är utan kontakt med lärare när undervisningen är förlagda på APL.

Brister i skolans arbete med planen mot kränkande behandling påpekades redan i Skolinspektionens beslut den 29 mars 2012 efter regelbunden tillsyn av verksamheten samt i beslut om vitesförelägganden 9 juli 2013 (Dnr 44-2010:5210). Huvudmannen och rektorn måste säkerställa att det på Energi-gymnasiet Täby bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Energi Technology Sweden AB föreläggs därför att fullgöra sin skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa den konstaterade bristen.

Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut vid två olika tillfällen förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpa brister i arbetet med planen mot kränkande behandling. Det framgår av Skolinspektionens beslut den 29 mars 2012 (dnr 44-2010:5210) samt i beslut den 9 juli 2013 (dnr 44-2010:5210). Eftersom denna brist fortfarande kan konstateras vid Skolinspektionens tillsynsbesök i september och oktober 2015 kan bristen med hänsyn till den tid som har förflutit inte anses vara av tillfällig art. Mot bakgrund av dessa omständigheter finner Skolinspektionen sammantaget att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna ska delta i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Uteblir en elev utan giltigt skäl ser rektorn till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag. (15 kap. 16 § skollagen)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att eleven deltar i utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli samt informera elevens vårdnadshavare samma dag om en elev uteblir utan giltigt skäl.
- Organisera och använda elevhälsan så att den arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Organisera och använda den studie- och yrkesorienterande verksamheten så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Elevernas deltagande i utbildningen

Enligt skollagen ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl.

På Energigymnasiet Täby registreras frånvaro i en digital skolplattform. Föräldrar kan få tillgång till frånvarostatistik genom att logga in på den digitala plattformen. Elever uppger i intervju att lärare för in närvaro när eleven kommer till lektionen men att det inte sker någon frånvaroregistrering om elever avviker från lektioner. "Vi kommer och går när vi vill. [Lärarens namn] har inte koll på alla".

Lärare uppger att det saknas rutiner för hantering av frånvaro. Elever beskriver vid intervju att frånvaro inte ger någon konsekvens i form av tillsägelse, varning eller signal till CSN. Skolan utreder inte anledningen till den höga frånvaron. Lärare beskriver vid intervju att lektionerna startar när elever kommer mellan klockan 08.30 och 9.00. Lärare och elever beskriver i intervju att skoldagen avslutas för eleverna när de färdigställt sina arbetsuppgifter, oavsett vilka tider för undervisningen som anges i schemat. Flera elever uppger i intervjuer att skoldagen brukar sluta vid kl. 14.00 och i intervju med årskurserna 2 och 3 säger eleverna "Det har aldrig hänt att vi slutar 15.20", dvs. tiden som anges i schemat. Rektorn bekräftar uppgifterna och säger i intervju att det händer att elever går hem efter lunch och att läraren släpper elever i förtid efter avslutad arbetsuppgift.

I den frånvarostatistik Skolinspektionen har fått ta del av finns det ett flertal elever med så hög frånvaro att antalet frånvarotimmar kraftigt överstiger antalet närvarotimmar. Samtliga elever har i någon mån oanmälд frånvaro.

Oanmäld frånvaro per klass varierar under höstterminen 2015 från cirka 35 % till 67 %, i en klass finns fyra elever med 91,3 % oanmäld frånvaro. Samtidigt beskriver elever att lärare sätter närvaro men inte frånvaro om elev avviker del av dag.

Skolinspektionens utredning visar sammantaget att det finns stora brister i Energigymnasiet Täbys arbete med elevernas närvaro. Enligt Skolinspektionens bedömning är den totala frånvarostatistiken sannolikt betydligt högre än den statistik som lämnats av skolan. Det är anmärkningsvärt att inga särskilda insatser gjorts från rektorn eller huvudmannen för att öka närvaron i skolan genom att exempelvis utreda skälen till frånvaron och främja elevers motivation till att delta i skolans verksamhet. Huvudmannen och rektorn måste skyndsamt se till att alla elever deltar i utbildningen, om eleverna inte har giltigt skäl att utebli. Rektorn måste även ta sitt ansvar för att se till att elevens vårdnadshavare, om det inte finns särskilda skäl, informeras om frånvaro samma dag som eleven är ogiltigt frånvarande från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen.

Elevhälsan

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska, och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling (prop. 2009/10:165 s. 276).

Rektor uppger vid intervju att tillgång till elevhälsan ges via ett anlitat företag med vårdavtal. Skolinspektionen har inte fått möjlighet att intervjua någon representant för elevhälsan eftersom ingen representant har varit tillgänglig på skolan. Eleverna beskriver vid intervjuer tydligt att det saknas tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan och därmed finns det inga insatser kopplade till det uppdrag elevhälsan ska ha gällande förebyggande och hälsofrämjande arbete. Huvudman uppger vid intervju att huvudmannen har för avsikt att anlita föreläsare för områden såsom kost och idrott och på så sätt täcka upp för alla aspekter för det hälsofrämjande arbetet men att så inte sker på Energigymnasiet Täby för närvarande. Rektorn känner inte till att om förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoinsatser genomförts av vårdföretaget på uppdrag av huvudmannen. Gällande elevhälsans uppdrag att

arbetsförebyggande och hälsofrämjande uppger rektor vid intervju att han inte har någon kännedom om det via huvudmannen anlitate företaget ska ha del i detta arbete.

Skolinspektionen har varit i kontakt med det anlitate vårdföretagets VD som uppger att det i nuvarande läge endast finns en bokning för hälsosamtal för årskurs 1 men inga övriga uppdrag. Vårdföretagets VD uppger vidare att rektorn inte heller har diskuterat arbetsförebyggande och hälsofrämjande insatser med vårdföretaget.

Vid elevintervju framkommer det att eleverna har uppfattningen att det saknas elevhälsa eftersom det är en liten skola. Vidare framkommer vid intervjun med skolans lärare att de saknar kännedom om det förekommit arbetsförebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete. Huvudmannen beskriver i intervju att det i nuläget inte förekommer något arbetsförebyggande eller hälsofrämjande arbete.

Enligt uppgift från samtliga intervjuade saknar skolan saknar specialpedagog eller annan personal med specialpedagogisk kompetens. Det bedrivs därmed inget åtgärdande, arbetsförebyggande eller hälsofrämjande specialpedagogiskt arbete på skolan.

Enligt Skolinspektionens bedömning arbetar elevhälsan inte arbetsförebyggande och hälsofrämjande på Energigymnasiet Täby. Denna bedömning gör Skolinspektionen mot bakgrund av att elever, lärare och rektor inte har någon kännedom om några sådana insatser samt att huvudmannen medger att det inte skett några insatser kring detta område. Huvudmannen måste säkerställa att elevhälsan, oavsett i vilken form den anlitas, arbetar arbetsförebyggande och hälsofrämjande.

Studie- och yrkesvägledning

Skollagen anger att elever i gymnasieskolan ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses, även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning. Av läroplanen framgår att rektorn ansvarar för att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke.

Vid tillsynsbesöken saknas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning kan anses vara tillgodosett. Eleverna uppger att det inte finns sådan kompetens på skolan men att de önskar få möjlighet till vägledning. Rektor och huvudmannen har beskrivit att Energigymnasiet Täby ska få tillgång till studie- och yrkesvägledare genom en annan skola med samma ägare. Rektor säger dock att eleverna inte har fått sådan tillgång under

höstterminen. Vid intervjuer med elever som läser på skolans introduktionsprogram framkommer att de inte har fått vägledning i sina studier. Eleverna uppger att de inte känner till hur deras individuella studieplan ser ut. De känner inte heller till när och om de ska skrivas in på ett nationellt program.

Skolinspektionen bedömer att den studie- och yrkesorienterande verksamheten inte tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Utredningen visar att eleverna inte har fått tillgång studie- och yrkesvägledning på skolan och därför får inte alla elever information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke. Huvudmannen och rektorn måste se till att den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna.

Bristerna i arbetet kring förutsättningar för lärande och trygghet försvårar allvarligt elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen. Eleverna på Energigymnasiet Täby ges inte den vägledning inför framtida studie- och yrkesval som de är i behov av. Det bedrivs inget förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan där elevhälsan är inblandad i syfte att undanröja hinder för eleverna. Mot bakgrund av att många av eleverna har en omfattande frånvaro och låga kunskapsresultat är bristerna i elevhälsans arbete och bristerna i studie- och yrkesvägledningen att se som allvarliga att Skolinspektionen finner anledning att förena föreläggandet med vite. Bristerna i elevhälsans arbete är särskilt allvarligt, eftersom det finns många elever med

omfattande frånvaroproblematik. Skolan saknar även tillgång till specialpedagogisk kompetens som används utifrån elevernas behov. Skolinspektionen har i den nu aktuella tillsynen konstaterat ett flertal andra brister i verksamheten av allvarlig karaktär (se undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram, bedömning och betygssättning samt styrning och utveckling av utbildningen). Mot bakgrund av dessa omständigheter ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

- Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. (2 kap. 10 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- På skolenhetsnivå följa upp måluppfyllelse och resultat i förhållande till de nationella målen för utbildningen.
- Analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för verksamheten.
- Identifiera utvecklingsområden och planera och genomföra adekvata åtgärder så att eleverna ges en god utbildning i en trygg miljö samt ges möjlighet att nå de nationella målen.
- Dokumentera kvalitetsarbetet.
- Fördela resurser efter elevernas förutsättningar och behov.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektor ansvara för att skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten, se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer enhetens kvalitetsarbete, samt se till att personalen på enheten kan använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen. Rektor ska även skapa rutiner som anger hur barnen ska ges möjlighet att delta i, respektive hur eleverna ska kunna medverka i kvalitetsarbetet utifrån ålder och mognad, samt skapa rutiner för hur vårdnadshavarna ska ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet. Vidare bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Vid intervju med lärarna framkommer att det inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete i syfte att utveckla verksamheten på skolan. Lärarna uppge vidare att de inte är involverade i något kvalitetsarbete utöver det arbete de själva gör för att utveckla sin egen undervisning. Rektorn har inte heller efterfrågat några resultat eller analyser i ett kvalitetsutvecklande syfte.

Skolinspektionen har fått ta del av "Kvalitetsplan Energigymnasiet Täby och Energigymnasiet Upplands-Väsby Läsåret 2014-2015". Kvalitetsplanen saknar jämförelser, analys och uppföljning av skolenhetens resultat. Innehållet är inte överensstämmande med den verksamhet som finns på Energigymnasiet Täby. I avsnitt 1.4 gällande skolans organisation beskrivs flera delar som inte överensstämmer med vad tillsynen visar. Enligt dokumentet ska rektorn ha möte med samtliga kompetenser i elevhälsan. Skolinspektionen har gjort bedömningen att det inte sker möten med dessa kompetenser. Organisationen i sin helhet beskrivs bestå av individer som till stor del inte arbetar kvar. Varken rektor, APL-ansvarig, utpekad ansvarig för det systematiska kvalitetsarbetet eller de lärare som nämns arbetar längre på Energigymnasiet Täby.

I kvalitetsplanens avsnitt "1.7 Kunskapsutveckling" anges att det varje dag ska finnas tid för stöd avsatt på schemat. När Skolinspektionen har tagit del av schema finns inget stöd angett i scheman för elever. Vidare anges att "Skolan arbetar aktivt med varje elevs individuella utvecklingsplan". De individuella studieplaner Skolinspektionen har tagit del av är dock både inaktuella och felaktiga. I kvalitetsplanen framkommer inte heller hur skolan avser att arbeta med frånvaroproblematiken eller en förbättrad resultat- och måluppfyllelse. Gällande 1.9 Frånvarohantering återfinns beskrivning gällande hantering av ogiltig frånvaro. Tillsynen visar att denna rutin inte används. Under punkten 1.11 beskrivs att ett flertal av lärarna är flerspråkiga och att dessa kan tillgodose elevernas möjlighet till studiehandledning på modersmål. Elever, lärare, rektor samt huvudman anger att det inte ges möjlighet till studiehandledning på modersmål på Energigymnasiet Täby. Skolinspektionen har efter tillsynsbesöken bett rektor inkomma med andra dokument som ligger till grund för det systematiska kvalitetsarbetet.

Rektorn uppger att inför läsåret 2015/16 har han endast gjort anteckningar kring vad som behöver följas upp. Skolinspektionen har fått ta del av dessa anteckningar, som rektorn hävdar utgör underlag för skolans kvalitetsarbete läsåret 2015/16. Dokumentet består av nio frågeställningar gällande nuläget på skolan den 15 juni 2015. Dokumentet saknar analys, planering, uppföljning och utveckling av verksamheten för innevarande år liksom över tid. I anteckningarna framkommer att en av skolans åtgärder för året är att öka vuxentätheten. Varför denna åtgärd ska vidtas och vad den ska leda till framgår inte. I dokumentet framkommer vidare att ett riskområde är att skolan

kan komma att sakna behörig personal inför läsåret 2015/16. Mot bakgrund av den situation som skolan nu befinner sig i, med stor lärarbrist, kan Skolinspektionen konstatera att tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen inte har vidtagits. Inte heller detta dokument innehåller någon övrig uppföljning eller analys av resultaten eller studieron på Energigymnasiet Täby. I intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen anser att skolan helt saknar systematiskt kvalitetsarbete.

Sammanfattningsvis visar de båda dokumenten dels att det systematiska kvalitetsarbetet är inaktuellt, dels att det inte återger den verksamhet som bedrivs vid Energigymnasiet Täby HT 2015. Dessutom visar även kvalitetsplanen att det saknas identifierade utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Skolinspektionens bedömning är att kvalitetsplanen inte ligger till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. I yttrande i samband med kommunikeringen av protokollet från tillsynsbesöken uppger huvudmannen att huvudmannen avser att implementera system för verksamheten som idag används på en annan skola.

Skolinspektionen bedömer utifrån skolans dokumentation och vad som framkommit i intervjuer att det saknas systematisk uppföljning av resultat i olika avseenden samt analyser av de eventuella åtgärder som har vidtagits för att utveckla verksamheten. Vid intervju med lärare framgår det att skolresultaten inte har diskuterats med personalen. Bristerna i uppföljningen och analysen medför att det saknas förutsättningar att besluta om relevanta åtgärder i syfte att utveckla verksamheten mot de nationella målen, för att ge eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsinhämtning.

Huvudmannen har i skrivelse till Skolinspektionen meddelat att denne har för avsikt att införa ett kvalitetsarbete liknande det som huvudmannen bedriver i en annan skola. Detta förändrar inte det faktum att det idag helt saknas ett systematiskt kvalitetsarbete i Energigymnasiet Täby. Skolinspektionen har heller inte möjlighet att bedöma kvaliteten i det kvalitetsarbete som huvudmannen uppger kommer att bedrivas på Energigymnasiet Täby. Huvudmannens uppgifter gällande att påbörja implementera system för kvalitetsarbetet så saknas det idag helt ett sådant arbete och har saknats under en lång tid. Det är också viktigt att ett kvalitetsarbete utgår från den egna verksamheten och de förutsättningar som gäller för den skolenheten. Rektor ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå och mot bakgrund av de omfattande brister som i övrigt har konstaterats i skolverksamheten på Energigymnasiet Täby är det av stor vikt att rektorn skyndsamt vidtar åtgärder för att få till stånd ett fungerande kvalitetsarbete.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena föreläggandet med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som gäller för verksamheten. Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avsaknaden av systematiskt kvalitetsarbete vid Energigymnasiet Täby medför att det helt saknas förutsättningar att framgångsrikt bedriva utvecklingsarbete för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå målen för utbildningen. Den totala avsaknaden av ett systematiskt kvalitetsarbete försvårar allvarligt förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen har även konstaterat ett flertal andra brister i verksamheten av allvarlig karaktär (se undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram, bedömning och betygssättning samt förutsättningar för lärande och trygghet). Skolinspektionen ska därför förena föreläggandet med vite.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att gymnasieskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att det vid gymnasieskolenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det. (9 kap. 9 § gymnasieförordningen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Säkerställa tillgång till elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Tillgången till elevhälsa ska vara sådan att det finns förutsättningar att använda elevhälsan främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Ge eleverna tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval kan tillgodoses.
- Ge de elever som behöver det studiehandledning på modersmålet.

*Motivering till bedömning av brist**Tillgång till elevhälsa*

Enligt skollagen är det huvudmannens ansvar att eleverna ges tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska, och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas

tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling (prop. 2009/10:165 s. 276).

På Energigymnasiet Täby saknas det vid tillfället för tillsynen en elevhälsa som omfattar medicinska, psykosociala, psykologiska och specialpedagogiska insatser. Huvudmannen har slutit avtal med ett vårdföretag som extern anordnare av skolhälsovård. Avtalet omfattar hälsosamtal med samtliga elever samt kartläggning av elevernas vaccinationsskydd. Vidare kan samtliga av elevhälsans kompetenser förutom specialpedagog köpas in mot timersättning. Vid intervju med elever, lärare och rektor uppger dessa att de, för tillgång till specialpedagogisk kompetens, hänvisas till en annan gymnasieskola i samma byggnad. Tillgången till den specialpedagogiska kompetensen styrs dock utifrån den aktuella specialpedagogens möjligheter att avsätta tid för Energigymnasiet Täbys elever. Huvudmannen uppger i intervju att det för närvarande inte finns någon specialpedagogisk kompetens på skolan men att huvudmannen avser att använda sig av en specialpedagog från ägarnas en skola i Upplands-Väsby som huvudmannen också äger och driver.

Avseende tillgång till kurator har rektorn uppgett att det finns ett avtal med en stiftelse för insatser från kurator. Skolinspektionen har fått ta del av detta avtal och konstaterar att avtalet berör omfattar kuratorsinsatser vid krisberedskap och krisinterventioner. I avtalet beskrivs att insatser ges vid exempelvis arbetsolyckor, dödsbud, svåra sjukdomar, våld och hot om våld. Skolinspektionen vill påpeka att en elev kan vara i behov av psykosocialt stöd även om det inte omfattar akut kris. Exempel på områden där elever kan vara i behov av psykosocialt stöd är frånvaroproblematik, relationsproblem eller andra existentiella frågor som berör en ungdoms liv och leverne. I skollagen anges att skolkuratorns uppdrag är att tillgodose psykosocialkompetens. Ett avtal där kurator endast anlitas vid krishantering eller krisintervention är enligt Skolinspektionens bedömning inte tillräckligt för att uppfylla skollagens krav på tillgång till psykosocial kompetens.

Huvudmannen uppger dock att tillgång till kuratorn ska ges via avtal med det externa vårdföretaget.

Skolan saknar också skolpsykolog. Enligt avtalen med vårdföretaget kan psykolog tillkallas vid behov. Avtalet reglerar dock inte i hur stor tillgången ska vara och det finns ingånget förebyggande och hälsofrämjande uppgifter angivna i avtalet.

Skolinspektionens bedömning är att det saknas reell tillgång till flera funktioner inom elevhälsan på skolan vilket innebär att huvudmannen lägger stort ansvar på eleverna att avgöra vilka behov av elevhälsans olika kompetenser de har. Skolans avtal utgår från att elevernas behov av elevhälsans olika kompetenser tillgodoses när behov uppstår. Utöver ovan nämnda kompetenser saknas även skolpsykolog. Skolpsykolog ska samarbeta med övriga yrkeskategorier inom elevhälsan. För att kravet på en samlad elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande ska vara uppfyllt krävs tillgång till psykolog. Vid intervju med huvudman framkommer det att behov avgör vilken kompetenser som ska avropas men det sker ingen samverkan mellan elevhälsans olika kompetenser. Brister beträffande elevernas tillgång till elevhälsans samtliga kompetenser påpekades redan i Skolinspektionens beslut den 29 mars 2012 efter regelbunden tillsyn (dnr 44-2010:5210). Det är därför angeläget att huvudmannen och rektorn skyndsamt vidtar åtgärder för att åtgärda bristerna.

Studie- och yrkesvägledning

Enligt skollagen är det huvudmannens ansvar att eleverna ges tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida val av utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Elever beskriver vid intervju att de har behov av att få vägledning men inte haft tillgång till studie- och yrkesvägledning. Vid intervju medger huvudmannen att det saknas tillgång till vägledning. Huvudmannen uppger vidare att huvudmannen avser att anlita en studie- och yrkesvägledare från annan skola med samma ägare.

Skolinspektionens bedömning är att det för eleverna saknas tillgång till studie- och yrkesvägledning. Det inte finns någon studie- och yrkesvägledare vid skolan. Det finns inte heller någon planering eller struktur som säkerställer att den studie- och yrkesorienterande verksamheten vid skolan i övrigt, genom lärare och övrig personal, tillgodoser elevernas behov av vägledning. Även om huvudmannen avser att anlita studie- och yrkesvägledare från annan skola visar utredningen att elever exempelvis inte har fått vägledningssamtal, trots behov. Skolinspektionens sammantagna bedömning är därför att eleverna inte har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida val av utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Detta kan exempelvis leda till att eleverna lämnar sin gymnasieutbildning utan nödvändiga behörighetsgivande kurser för framtida studier.

Tillgång till studiehandledning på modersmål

Enligt gymnasieförordningen ska en elev ges handledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Vid genomförda elevintervjuer uppger samtliga elever med annat modersmål än svenska att de inte getts studiehandledning på modersmålet. Ett flertal eleverna har varit bosatta i Sverige en kortare tid. Lärare på skolan uppger att det finns elever som skulle ha blivit hjälpta av studiehandledning på modersmålet. Huvudmannen uppger vid intervjun att denne saknar kännedom om huruvida elever fått studiehandledning på modersmål.

Skolinspektionens utredning visar sammantaget att huvudmannen för Energigymnasiet Täby inte ser till att de elever som har behov av det erbjuds studiehandledning på modersmålet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Huvudmannen brister i att uppfylla flera av de centrala förutsättningarna för att bedriva utbildning på gymnasieskola. Redan i beslut den 29 mars 2012 och i beslut den 4 februari 2013 (dnr 44-2012:5210) förelade Skolinspektionen huvudmannen att åtgärda brister gällande tillgång till elevhälsa respektive studiehandledning på modersmålet. Eftersom dessa brister åter kan konstateras vid Skolinspektionens tillsynsbesök i september och oktober 2015 kan bristerna med hänsyn till den tid som har förflutit inte anses vara av tillfällig art. Dessutom har eleverna inte fått möjlighet till studie- och yrkesvägledning. Mot bakgrund av dessa omständigheter finner Skolinspektionen sammantaget att föreläggandet ska förenas med vite.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måloppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- På huvudmannanivå följa upp måloppfyllelse och resultat inom utbildningen.
- Analysera det som framkommer i uppföljningen och utifrån analysen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Planera och genomföra de beslutade utvecklingsåtgärderna.
- Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbeten till skollagen framgår bland annat att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut och åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304). Vidare framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen, till exempel betygsstatistik och resultat i förhållande till nationella prov. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Det finns enligt huvudmannen ingen dokumentation av det övergripande utvecklingsarbetet på skolan och huvudmannen har inte fått eller krävt någon dokumentation av den föregående ägaren som kan utgöra underlag för huvudmannens utvecklingsarbete. Huvudmannen bekräftar att det inte finns något kvalitetsarbete på huvudmannanivå.

Skolinspektionens utredning visar att Energy Technology Sweden AB brister i det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. En grundläggande utgångspunkt för att huvudmannen ska kunna ta ansvar för att eleverna får en likvärdig utbildning av hög kvalitet är att huvudmannen skapar strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete där måluppfyllelsen först följs upp på enhetsnivå för att sedan utgöra ett underlag som möjliggör för huvudmannen att få syn på de behov som finns i verksamheten, identifiera eventuella brister och vidta åtgärder. Avsaknaden av ett systematiskt kvalitetsarbete medför att huvudmannen saknar förutsättningar att genomföra ett adekvat utvecklingsarbete som syftar till att ge eleverna bättre förutsättningar att utveckla kunskaper och värden i enlighet med målen för utbildningen.

Skolinspektionens konstaterar att det saknas en dokumenterad systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten på huvudmannanivå. Detta medför att huvudmannen saknar förutsättningar att följa upp och utveckla verksamheten. Det åligger huvudmannen att av rektorn kräva in tillräcklig dokumentation för att huvudmannen ska kunna följa upp och utveckla verksamheten mot de nationella målen. Mot bakgrund av de omfattande brister som i övrigt har konstaterats i verksamheten vid Energigymnasiet Täby är det av stor vikt att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att få till stånd ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena föreläggandet med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Energigymnasiet Täby uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Energy Technology Sweden AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna.

Huvudmannen tar inte sitt ansvar i att övergripande följa upp resultat på Energigymnasiet Täby. Därmed finns inga förutsättningar att utifrån uppföljningen identifiera utvecklingsåtgärder för att utveckla verksamheten mot de nationella målen för att ge eleverna möjlighet att nå så långt det är möjligt i sin kunskapsinhämtning. Skolinspektionen har i tidigare beslut konstaterat stora brister i det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Det framgår av Skolinspektionens beslut den 23 mars 2012 (dnr 44-2010:5210). Denna brist kvarstod även vid uppföljningstillfället och huvudmannen förelades vid vite att åtgärda bristerna. Det framgår av Skolinspektionens beslut 4 februari 2013. Den tid som förflutit då Skolinspektionen förelade dessa brister år 2013 fram till dags datum visar att huvudmannen har haft möjligheter att åtgärda dessa brister. Eftersom brister i det systematiska kvalitetsarbetet kvarstår kan det konstateras att dessa brister, med hänsyn till den tid som har förflutit, inte anses vara av tillfällig art. Mot bakgrund av dessa omständigheter ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

Ytterligare brister

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Energy Technology Sweden AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektor ska se till att betyg sätts i enlighet med lag och andra författningar (3 kap. 14 och 16-17 §§, 15 kap. 22 § skollagen).

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektor ska säkerställa att betyg sätts på varje avslutad kurs
- Rektor ska se till att elever får tydlig information om när kurser avslutas och vad som gäller i samband med kursavslut.
- Rektor ska säkerställa att individuella studieplaner för introduktionselever innehåller de grundskoleämnena de saknar.

Motivering till bedömning av brist

Betygssättning

Enligt skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs. Det är även rektors ansvar att betyg sätts i enlighet med gällande bestämmelser.

Betygen bestäms av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Den som har beslutat betyget ska på begäran upplysa eleven och elevens vårdnadshavare om skälen för betyget. I Skolverkets allmänna råd om bedömning och betygssättning i gymnasieskolan (SKOLF 2012:33) anges att rektorn bör se till att lärare och elever får tydlig information om när kurser avslutas och vad som gäller för betygssättning i samband med kursavslut.

Vid elevintervju samt genomgång av skolans individuella studieplaner framgår det att elever i åk 2 saknar betyg från kurser som avslutats i åk 1. När Skolinspektionen påvisar avsaknaden av betyg för rektor uppger att han har för avsikt att kontakta läraren och fråga vad som hänt och att elevernas kunskaper behöver verifieras. Rektor uppger även att han upptäckte detta tre veckor innan tillsynsbesök.

Individuella studieplaner

Av gymnasieförordningen framgår att varje elev på gymnasieskolan ska ha en individuell studieplan. Denna ska innehålla uppgifter om vilken studieväg

eleven går på och de val av kurser eller ämnesområden som eleven har gjort. Om eleven följer ett fullständigt eller utökat program ska det framgå vilka kurser som ingår i elevens fullständiga program och om eleven följer ett utökat program, vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet. Om eleven följer ett individuellt anpassat program ska det framgå vilka kurser som har bytts ut, huruvida eleven följer ett reducerat program och i vilken omfattning, samt om möjligt vilka kurser som har tagits bort, elevens studier i grundskolans ämnen och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram.

Vid genomgång av studieplaner för elever på introduktionsprogram framkommer det att dessa inte innehåller de grundskoleämnen som eleverna saknar för att bli behöriga till ett nationellt program. Det framkommer vid intervju med rektor att rektor inte har kännedom om hur många elever som läser introduktionsprogram samt vilka grundskoleämnen dessa elever saknar.

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte tagit ansvar för att betyg sätts i samband med att kurser avslutas. Att rektor upptäckte detta vid höstterminens start och nu vidtar åtgärder visar att det finns brister i rektors ansvar för att säkerställa att betyg sätts. Rektor har även i uppdrag att se till att elever får tydlig information om när kurser avslutas och vad som gäller för betygsättning i samband med kursavslut. Att rektor haft kännedom om att betyg inte satts men inte återkopplat till de elever detta avser är en brist. Rektor ska säkerställa att betyg sätts av undervisande lärare samt att eleverna nås av tydlig information om när kurser avslutas. Vidare bedömer skolinspektionen att individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram är bristfälliga.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena föreläggandet med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Denna tillsyn visar att de individuella studieplanerna inte innehåller de grundämnen som elever på introduktionsprogrammen läser. Dessutom är det all-

Beslut

2015-10-26
48 (48)

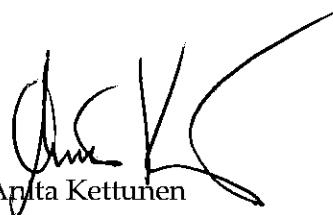
Dnr 44-2015:3831

varligt att elever inte fått betyg i kurser som avslutas. Detta är särskilt allvarligt då elever uttrycker stor oro om de måste läsa om kurser de läst eftersom betyg saknas. Skolans uppdrag är att ge utbildning och betyg inom de ämnen som programmet innehåller. Vidare har Skolinspektionen i den nu aktuella tillsynen konstaterat ett flertal andra brister i verksamheten av allvarlig karaktär. Mot bakgrund av dessa omständigheter ska Skolinspektionen förena föreläggandet med vite.

I ärendet slutliga handläggning har rättschefen Marie Axelsson, avdelningschefen Tommy Lagergren, enhetschefen Annica Runsten, enhetschefen Anna Rydin, juristen Malin Norell och utredaren Karin Lindqvist deltagit.

Helen Ängmo
T f generaldirektör

Anita Kettunen
Föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Energigymnasiet i Täby

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Energigymnasiet i Täby

Energigymnasiet Täby är en fristående gymnasieskola vars huvudman heter Energy Technology Sweden AB och har organisationsnummer 556724-6243. Skolan har vid tillsynstillfället 38 elever och erbjuder utbildning inom nationella yrkesprogram samt utbildning inom introduktionsprogram.

På Energigymnasiet Täby erbjuds följande nationella program och introduktionsprogram:

- VVS- och fastighetsprogrammet (VF) med inriktning VVS, Kyl & Värmepumpsteknik, Ventilationsteknik samt Drift-Fastighet
- El- och energiprogrammet (EE) med inriktning elteknik
- Programintroduktion el- och energiteknik (IMPROEE)
- Programintroduktion VVS- och fastighetsprogrammet (IMPROVF)
- Yrkesintroduktion el- och energiprogrammet (IMYRKEE)
- Yrkesintroduktion VVS-och fastighetsprogrammet (IMYRKVF)

Rektorn leder även verksamheterna för Energigymnasiet Upplands Väsby och Friluftsgymnasiet Norrtälje. Varje skola har egen huvudman i form av ett aktiebolag. Den 1 september 2015 köptes Energy Technology Sweden ABs aktier av företaget Utbildningscentret för yrkestrafik i Sverige AB.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.